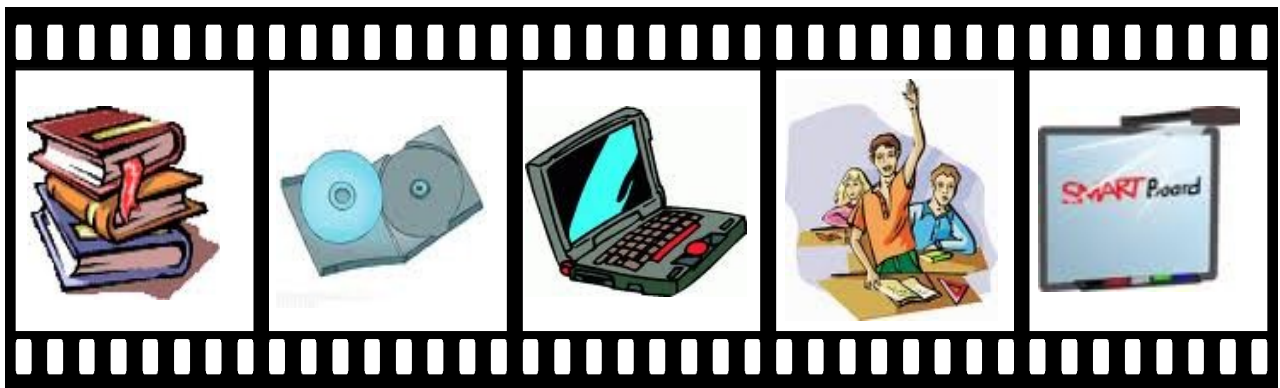

Nuborgh College

Leermiddelenbeleidsplan 2011-2015

Leden werkgroep:

Gerhard Deetman

Jan Klein

Gerard Kunst

Wilco Leeftang

Versie:
25 maart 2011

1 Visie

1.1 Missie, doelen en visie

Missie

De school verplicht zich binnen de richtinggevende kaders uit de Bijbel (volgens het belijden van de reformatie) het onderwijs op een zodanige wijze in te richten, dat leerlingen optimaal gevormd en opgeleid worden. Personeel en leerlingen trachten daarbij onderwijsvormen te vinden, die het de leerling mogelijk maken kennis te verwerven, inzicht te krijgen, vaardigheden te ontwikkelen en omgangsvormen te leren, die voor de samenleving en de individuele ontwikkeling verrijkend zijn.

Onderwijsdoelen

Het Nuborgh College stelt zich ten doel:

- Het onderwijs zó te geven dat het de ontwikkeling van de leerling bevordert door het doen verwerven van kennis, inzicht en vaardigheden én dat het bijdraagt tot zijn/haar vorming.
- Het onderwijs zó in te richten, dat de leerling wordt voorbereid op een snel veranderende samenleving.
- De leerling bij de opvoeding zó te begeleiden op zijn/haar weg naar volwassenheid, dat hij/zij voldoende toegerust en gemotiveerd is om te bepalen waar het in het leven op aan komt, volgens de normen van de Bijbel.

Onderwijsvisie

Bovenstaande is concreet uitgewerkt in het Nuborgh-scenario als onderwijsvisie. Deze visie laat zich samenvatten in een vijftal ankerpunten:

1. Een leerling moet **actief en zelfstandig leren werken**.
2. Een leerling leert **samenwerken** met anderen.
3. **Kennis** wordt **in samenhang** aangebracht.
4. De **lesstof** is op de **praktijk gericht**.
5. In de les wordt gebruik gemaakt van **verschillende informatiebronnen** (bijvoorbeeld: internet, de praktijk, de kennis van medeleerlingen, een krant of tijdschrift, de elektronische leeromgeving, een stageplek en uiteraard de kennis van de docent).

Als aanvulling op deze onderwijsvisie willen we de term **maatwerk** introduceren. Het is van belang dat we aansluiten op de behoefte van de leerling als het gaat om de voorkennis, de cognitieve capaciteiten en verschil in leerstijlen van de leerling.

Opmerking:

- *We voegen het aspect maatwerk toe aan onze visie. Bij een toekomstige herijking van onze onderwijsvisie nemen we dit punt op.*

1.2 Leermiddelen

Het uitgangspunt van een leermiddel is dat deze het leren van leerlingen optimaal ondersteunt. Daartoe dienen we de leermiddelen een drietal functies toe:

1. Leermiddelen moeten leerinhouden (content) aanbieden.
2. Leermiddelen moeten aanzetten tot leren en tevens de regulering van het leerproces ondersteunen (pedagogische en didactische aspecten).
3. Leermiddelen presenteren de inhoud zodanig dat leren mogelijk wordt.

De centrale vraag daarbij is: *aan welke criteria moeten leermiddelen voldoen om het leren van leerlingen optimaal te ondersteunen?* De tweede vraag van belang is: *bieden de leermiddelen in voldoende mate ruimte om de onderwijsvisie (het Nuborgh-scenario) uit te kunnen voeren?*

Criteria content

- De content (leerinhoud) moet aansluiten bij de al aanwezige kennis bij leerlingen.
- De content moet aansluiten bij de belevingswereld van de leerlingen.
- De content moet aansluiten bij de beoogde (geformuleerde) leerdoelen.
- De ordening (samenhang en opbouw) is afgestemd op de doelgroep.
- De ordening moet eenvoudig aangepast kunnen worden aan leerlingen ten einde maatwerk te bevorderen (bijvoorbeeld ook voor kinderen met een leerbeperking).
- Er wordt gevarieerd in verschijningsvormen (tekst, beeld, geluid, objecten,), zodat verschillende zintuigen worden aangesproken. Het werkgeheugen kan dan optimaal functioneren en daardoor wordt er effectiever geleerd.

Criteria pedagogische en didactische aspecten

- De leeractiviteiten zijn afgestemd op de doelgroep.
- Er worden gevarieerde opdrachten en werkvormen aangeboden zodat leerlingen met verschillende leerstijlen bediend kunnen worden.
- De instructiestrategie is passend bij de doelgroep.
- De instructieactiviteiten zijn gericht op het activeren van voorkennis, de aandacht te richten op het onderwerp en op het geven van feedback.
- De voorkennis en de essentiële kenmerken van de leerstof worden duidelijk en op een duidelijke plaats gepresenteerd.
- Het leerproces wordt in voldoende mate gereguleerd (oriëntatie, planning, bewaking, toetsing en reflectie).

Criteria representatie

- De teksten zijn begrijpelijk en de structuur is helder en eenduidig voor de doelgroep.
- De beelden (illustraties, foto's, diagrammen, grafieken e.d.) zijn begripsondersteunend en zorgen ervoor dat de tekst interessanter, begrijpelijker en beter onthouden wordt.
- De vormgeving is erop gericht op het trekken van de aandacht of het structureren van de informatie.

Opmerking:

- *Deze visie op leermiddelen is alleen vanuit onderwijskundig perspectief gezien. Elders in dit document komen de kostenaspecten en de relatie van de leermiddelen tot onze identiteit aan de orde. Ook dat zijn criteria waaraan (nieuwe) leermiddelen worden getoetst.*

2 Beleid

2.1 Ict

2.1.1 Ict-infrastructuur

*Gebruik van ict per afdeling**

vmbo				
Soort ict-gebruik	Niet	Soms	Regelmatig	Vaak
Gebruik laptop/computers			x	
Gebruik digitaal schoolbord			x	
Gebruik elo			x	
Niet web gebaseerde toepassingen		x		
havo/vwo				
Soort ict-gebruik	Niet	Soms	Regelmatig	Vaak
Gebruik laptop/computers			x	
Gebruik digitaal schoolbord			x	
Gebruik elo			x	
Niet web gebaseerde toepassingen		x		

* Deze gegevens zijn grove inschattingen.

De ratio laptops/computers in de school

Ratio	vmbo	havo/vwo
Verhouding computer : docenten	1 : 1	1 : 1
Verhouding computer : leerlingen	1 : 2,5	1 : 7,5

Ongeveer **10%** van het totale aantal computers is een laptop.

Inzet laptops/computers

Inzet van computers	vmbo	havo/vwo
Een laptop per leerling	n.v.t.	n.v.t.
Laptopkarren/-kast	x	n.v.t.
Computerlokalen	n.v.t.	x
Computers op een open leerplein	n.v.t.	x
Vast aantal computers per lokaal	x	n.v.t.

*Huidige leermaterialenmix**

Ratio	vmbo	havo/vwo
Verhouding commercieel : open	90% : 10%	90% : 10%
Verhouding folio : digitaal	90% : 10%	90% : 10%

* Deze gegevens zijn grove inschattingen.

2.1.2 Te bereiken doelen met huidige ict-infrastructuur

Inzet digitale leermiddelen

In 2015 bieden we minimaal 25% van de lestijd en 25% van de leermiddelen digitaal aan. Dat betekent in de uitgaven voor leermiddelen dat 25% van het budget verschuift van folio naar digitale leermiddelen.

Bij de inzet van digitale leermiddelen stimuleren we het gebruik van de beschikbare open leermaterialen* waarbij we streven naar een gebruik van minimaal 25% open materiaal.

* Onder open leer materiaal verstaan wij (digitale) leermiddelen die voor iedereen beschikbaar zijn via internet (bijvoorbeeld Wikiwijs) en die kosteloos gebruikt, bewerkt en gearrangeerd mogen worden.

Gebruik van elektronische leeromgeving

In 2015 wordt de elektronische leeromgeving (elo) bij alle vakken/leergebieden als sturingsmiddel ingezet. Dat betekent dat alle studieplanners en al het digitale leer materiaal (minimaal 25% van de leermiddelen; zie eerste punt) toegankelijk is via de elo.

Gewenst gebruik van ict per afdeling

vmbo				
Soort ict-gebruik	Niet	Soms	Regelmatig	Vaak
Gebruik laptop/computers			H / G	
Gebruik digitaal schoolbord			H >>>>	G
Gebruik elo			H >>>>	G
Niet web gebaseerde toepassingen		H / G		
havo/vwo				
Soort ict-gebruik	Niet	Soms	Regelmatig	Vaak
Gebruik laptop/computers			H / G	
Gebruik digitaal schoolbord			H >>>>	G
Gebruik elo			H >>>>	G
Niet web gebaseerde toepassingen		H / G		

H: huidig beleid G: gewenst beleid

Acties:

- De komende periode wordt er een nieuw ict-beleidsplan geschreven. Daarin zal een verdere uitwerking moeten worden geformuleerd van de te bereiken ict-doelen.
- In 2012 ligt er een onderzoek naar de mogelijkheid om een 'eigen' laptop (in welke vorm dan ook) in te voeren voor leerlingen, voor de ouders (financieel), voor de docenten, voor de leermiddelen, voor de ict-infrastructuur en voor de financiën (op welke wijze zou dit financieel met de beschikbare middelen mogelijk zijn).

2.2 Financiën

2.2.1 Omvang, verdeling en inzet leermiddelenbudget

Ontvangsten

Bedrag per leerling	€	321,50	
Aantal leerlingen		2171	x
Totaal ontvangsten	€	697.977	

Uitgaven

Leermiddelen (boeken en software)	€	642.000	
Ontwikkeltijd docenten voor lesmateriaal	€	19.000	
Drukkosten	€	87.000	
Boekenfondsbeheer	€	26.000	
Advieskosten (Europese aanbesteding)	€	9.000	+
Totaal uitgaven	€	783.000	

Tekort	€	85.023
---------------	---	---------------

Opmerkingen

- De bovenstaande berekening is een weergave van de kosten in kalenderjaar 2010.
- Het tekort binnen het Nuborgh College is niet evenredig over de sectoren verdeeld. Met name bij havo/vwo is er een fors tekort per leerling.
- Bij de uitgaven zijn enkele aannames gemaakt: zo is bij de druk-/reprokosten aangenomen dat 70% van de totale kosten betrekking heeft op leermiddelen.
- Bij boekenfondsbeheer is alleen rekening gehouden met de directe interne kosten van uitreik en inname van de boeken van het interne fonds vmbo.
- Bij verdere invoering van digitale leermiddelen moet nog preciezer worden gedefinieerd wat we zien als kosten van leermiddelen.

2.2.2 Te bereiken doel leermiddelenbudget

Het totaal van de leermiddelen moet bekostigd kunnen worden uit het bedrag dat het ministerie daarvoor jaarlijks beschikbaar stelt. Aan het begrip **kostendekkendheid** willen we het begrip **kostenbewustzijn** koppelen. Dat wil zeggen dat een sectie bij de afweging over nieuw aan te schaffen leermiddelen, naast de onderwijskundige criteria, ook het kostenaspect mee moet nemen als één van de onderdelen waarop alternatieven met elkaar vergeleken worden.

Acties:

- *Op dit moment is het allerbelangrijkste actiepunt qua financiën het wegwerken van het tekort op leermiddelen bij havo/vwo. Dat traject is in volle gang.*
- *Er moet nog preciezer worden gedefinieerd wat we zien als kosten van leermiddelen.*
- *De kosten voor leermiddelen moeten per leerweg en leerjaar inzichtelijk worden gemaakt. Daardoor is er sneller en nauwkeuriger te sturen op mogelijke tekorten.*

2.3 Professionalisering

De uitgangspunten voor competentieontwikkeling van personeel is in het onderstaande schema weergegeven. Dit schema geeft een lijst van onderwerpen in het kader van professionalisering van docenten, gerangschikt op prioriteit.

Professionalisering docenten	belangrijk	urgentie	prioriteit
elo-vaardig	9	10	9
gevarieerde middelen kunnen inzetten binnen curriculum en les	10	8	8
arrangeren van leermaterialen	9	8	7,2
digibord gebruik vooral voor eigen vakgebied (niet als schoolbord)	8	8	6,4
kunnen vinden van (digitale) leermaterialen (Wikiwijs, VO-content)	8	8	6,4
professionalisering van de schoolleiding	8	8	6,4
beoordelen of een leermiddel past bij de identiteit van de school	8	7	5,6
actuele dro met basale vaardigheden (knoppenvaardigheid)	10	5	5
beoordelen van de bruikbaarheid van de (digitale) leermaterialen	6	8	4,8
kennis hebben en inzicht in nieuwe onderwijskundige ontwikkelingen	8	6	4,8
beoordelen of een leermiddel past bij de onderwijskundige visie	8	6	4,8
verschillende docentenrollen beheersen	7	6	4,2
het kunnen samenwerken met andere vakken	7	6	4,2
uitgebreide dro (hogere ict vaardigheden)	8	5	4
digitale toetsen (wintoets en/of it's learning?)	8	5	4
pedagogische vaardigheden voor ict-gebruik	6	6	3,6
ontwikkelen van (digitale) leermaterialen	7	4	2,8
attitude om naar andere vakken te kunnen kijken	6	4	2,4
leermiddelen maken voor (regisseren van) samenwerkend leren	7	3	2,1

Aanpak

Voor wat betreft de aanpak van de professionalisering hebben we een aantal methoden die we kunnen inzetten (afhankelijk van het onderwerp en de expertise die we al in huis hebben):

- Werken met experts binnen de school. Een kleine groep docenten opleiden die de andere docenten weer gaan opleiden (olievlekprincipe).
- Het organiseren van workshops.
- Bewustwording onder de collega's creëren. Via verschillende informatiekanalen docenten wijzen op voorbeelden en good practices.
- Intervisie: binnen een team afspraken maken en dan ervaringen uitwisselen.
- Experts invliegen en vervolgens gaan experimenteren.

Actie:

- *Het nieuw te ontwikkelen ict-beleidsplan zal verdere antwoorden moeten gaan geven op de vragen rondom (digitale) professionalisering. Het bovenstaande is daarbij vertrekpunt.*

3 Organisatie

3.1 Besluitvorming

Bij de aanschaf van (nieuwe) leermiddelen gelden er procedures en criteria die leiden tot besluitvorming over het al dan niet invoeren van een bepaald leermiddelen.

Procedures aanschaf en besluitvorming leermiddelen

Voor wat betreft de besluitvorming over de aanschaf van nieuwe leermiddelen spelen de volgende actoren ieder hun eigen rol:

- A. De **sectie** is verantwoordelijk voor een goede onderbouwing op basis van de criteria waaraan leermiddelen moeten voldoen. De sectie doet een voordracht aan de locatiedirectie.
- B. De **locatiedirecteur** is verantwoordelijk voor de beoordeling van de voordracht (getoetst aan criteria en financiële gevolgen) en neemt een besluit over de voorgestelde leermiddelen.
- C. De **centrale boekenbeheerder** biedt ondersteuning bij het opstellen van de lijsten en is belast met de logistieke kant van het boekenfonds (bestellen en uitleveren).
- D. De **directeur bedrijfsbureau** houdt de financiële consequenties in de gaten en rapporteert daarover aan alle betrokkenen.
- E. De **centrale directeur** is eindverantwoordelijk voor de leermiddelenbudgetten.

Criteria voor secties t.a.v. het samenstellen van de leermiddelen

Secties kunnen, nadat de afschrijvingstermijn is verstreken, een nieuwe methode aanvragen. Dit verzoek wordt door de sectie ingediend bij de locatiedirectie die deze beoordeelt.

Daartoe zijn een aantal criteria vastgesteld die het 'waarom' van de aanvraag onderbouwen. De volgende criteria gelden:

1. **Identiteit:** Voldoet de nieuwe methode aan de identiteit van het Nuborgh College? In het Nuborgh-scenario lezen we hierover: 'De leerling bij de opvoeding zó te begeleiden op zijn weg naar volwassenheid, dat hij voldoende toegerust en gemotiveerd is om te bepalen waar het in het leven op aan komt, volgens de normen van de Bijbel.'
2. **Kosten:** Regel is dat een methode minstens 5 jaar meegaat. Daarnaast moet duidelijk worden wat de kosten zijn van de nieuwe methode. Welk extra materiaal moet aangeschaft worden?
3. **Nuborgh-scenario:** Voldoet de methode aan de kenmerken van het Nuborgh-scenario?
 - vakken zijn geïntegreerd tot grotere gehelen/leergebieden
 - de leerling leert actief en in toenemende mate zelfstandig
 - de leerling leert samenwerken
4. **Ict:** Is er een ict-component aanwezig? Hoe wordt de ict ingezet bij de nieuwe methode? Centrale vraag: 'Hoe is ict toe te passen in/naast de nieuwe methode?'
5. **Sectieoverleg:** Er moet voldoende overleg zijn geweest tussen de sectieleden. Maar er moet ook overleg zijn geweest tussen de secties van de verschillende locaties. Het doel is dat per leerweg/sector afstemming plaatsvindt in de methoden die worden aangeschaft.

Uitgangspunten bij het maken (arrangeren) van eigen leermiddelen

Er zijn ook uitgangspunten geformuleerd voor secties die eigen leermiddelen ontwikkelen. Deze richtlijnen, die vastgesteld zijn in het MT van 12 april 2010, zijn als bijlage toegevoegd. Vertrekpunt bij het arrangeren van leermiddelen is dat al het gebruikte materiaal legaal is.

Opmerking:

- *Deze procedure en criteria worden inmiddels gehanteerd voor zowel de vmbo als de havo/vwo-locaties. Als bijlage zijn de formulieren toegevoegd zoals die gebruikt worden.*

3.2 Planning en monitoring

In het onderstaande overzicht is de planning en monitoring van het leermiddelenbeleid weergegeven.

Fase	Periode	Resultaat
Plan		
Verkrijgen van informatie (door analyse) voor het concreet uitwerken van de onderliggende beleidstopics in projecten:	Periode tot maart 2011 Op 10 maart een MT-breed voor een brede discussie over het plan	Plan consistent en gereed met als onderdelen: <ul style="list-style-type: none"> • visie op leren • programma van eisen • professionalisering van docenten (incl. tijdschema) • uitspraken over ict op hoofdlijnen (input ict-plan) • financiering van geheel
• <i>Professionalisering</i>	<i>Op 25 november in MT-breed</i>	<i>Lijst met prioriteiten. Tijdschema in definitief plan.</i>
• <i>Programma van Eisen</i>	<i>December 2010 door de werkgroep</i>	<i>Opmerking: zo dicht mogelijk bij het primaire proces.</i>
• <i>Ict</i>	<i>Periode tot juni 2011</i>	<i>Uitwerking globale uitspraken in ict-beleidsplan. Plan bevat ook een vervangingsschema.</i>
Do		
Draagvlak creëren:	Februari tot mei 2011	Creëren van draagvlak voor het beleidsplan.
• <i>LMT van de drie locaties</i>	<i>April 2011</i>	<i>Draagvlak onder teamleiders.</i>
• <i>Medezeggenschapsraad</i>	<i>Mei 2011</i>	<i>Formele instemming.</i>
Check		
Rapportage, bijstellen en vaststellen van het leermiddelenbeleidsplan	April 2011	Plannen bijgesteld na opmerkingen uit de LMT's.
Act		
Uitvoeren van besluiten en projecten	Vanaf mei 2011	Uitvoering van de besluiten is begonnen
Evaluatie		
Rapportage en bijstelling van het beleid	December 2013	Evaluaties zijn gehouden, bijstellingen gemaakt.

Actie:

- *Het wegwerken van het financiële tekort op leermiddelen bij havo/vwo zou hier eigenlijk als een **nulde fase** moeten worden opgenomen. Vanuit kostenbeheersing op dit moment een heel belangrijk punt met grote prioriteit. Voor **1 mei 2011** moet dit traject zijn afgerond!*

Bijlage: Procedures en criteria bij samenstellen van de boekenlijst

Bij de aanschaf van (nieuwe) leermiddelen of methodes gelden er procedures en criteria die leiden tot besluitvorming over het al dan niet invoeren van een bepaald leermiddel.

Procedures aanschaf en besluitvorming leermiddelen

Voor wat betreft aanschaf van nieuwe leermiddelen of methodes kunnen secties een verzoek indienen bij de locatiedirectie. Daarbij wordt de volgende werkwijze gehanteerd:

- A. De **sectie** is verantwoordelijk voor een goede onderbouwing op basis van de criteria waaraan leermiddelen moeten voldoen. De sectievoorzitter vult daartoe een formulier in waarin het verzoek wordt onderbouwd. De mutatieformulieren worden verder zo compleet mogelijk ingevuld. Zowel de gegevens van de huidige als van de nieuwe methode moeten worden genoemd zoals de titel, welke delen, het isbn-nummer, de uitgever, etc. De sectie dient het verzoek compleet met alle formulieren in bij de locatiedirectie.
- B. De **locatiedirectie** zal de voordracht beoordelen (getoetst aan de criteria en financiële gevolgen) en neemt een besluit over de voorgestelde leermiddelen.

Criteria voor secties t.a.v. het samenstellen van de leermiddelen

Secties kunnen, nadat de afschrijvingstermijn is verstreken, een nieuwe methode aanvragen. Dit verzoek wordt door de sectie ingediend bij de locatiedirectie die deze beoordeelt.

Daartoe zijn een aantal criteria vastgesteld die het 'waarom' van de aanvraag onderbouwen.

De volgende criteria gelden:

1. **Identiteit:** Voldoet de nieuwe methode aan de identiteit van het Nuborgh College? In het Nuborgh-scenario lezen we hierover: 'De leerling bij de opvoeding zó te begeleiden op zijn weg naar volwassenheid, dat hij voldoende toegerust en gemotiveerd is om te bepalen waar het in het leven op aan komt, volgens de normen van de Bijbel.'
2. **Kosten:** Regel is dat een methode minstens 5 jaar meegaat. Daarnaast moet duidelijk worden wat de kosten zijn van de nieuwe methode. Welk extra materiaal moet aangeschaft worden?
3. **Nuborgh-scenario:** Voldoet de methode aan de kenmerken van het Nuborgh-scenario?
 - vakken zijn geïntegreerd tot grotere gehelen/leergebieden
 - de leerling leert actief en in toenemende mate zelfstandig
 - de leerling leert samenwerken
4. **Ict:** Is er een ict-component aanwezig? Hoe wordt de ict ingezet bij de nieuwe methode? Centrale vraag: 'Hoe is ict toe te passen in/naast de nieuwe methode?'
5. **Sectieoverleg:** Er moet voldoende overleg zijn geweest tussen de sectieleden. Maar er moet ook overleg zijn geweest tussen de secties van de verschillende locaties. Het doel is dat per leerweg/sector afstemming plaatsvindt in de methoden die worden aangeschaft.

Een sectie kan natuurlijk altijd aanvullende informatie geven om nog meer toe te lichten over het 'waarom' van de nieuwe aanschaf. Meestal vanuit de gedachte dat een extra toelichting aan de directie duidelijker maakt waarom nieuwe leermiddelen noodzakelijk zijn.

Bijlage: Formulier voor aanvraag nieuwe methode

Vak: Leerjaar:

Contactpersonen (Oostenlicht & Veluvine):

Om goedkeuring te verkrijgen voor het aanschaffen van (nieuwe) leermiddelen of methodes kunnen sectieleiders het onderstaande formulier invullen en versturen naar de locatiedirectie.

Titel van de huidige methode	Titel van de gewenste methode
Identiteit Geef aan waarom je denkt dat de nieuwe methode voldoet aan de identiteit van het Nuborgh College.	
Kosten Hoe lang is de vorige methode gebruikt? Wat zijn de kosten van de nieuwe methode? Welk extra materiaal is nodig?	
Nuborgh-scenario Hoe vind je de kenmerken van het Nuborgh-scenario terug in de nieuwe methode ?	
Ict Hoe denk je ICT toe te kunnen passen in/naast de nieuwe methode?	
Sectieoverleg en draagvlak Met wie is er overleg geweest in de locatie en eventueel daarbuiten? Wat was de conclusie van dat overleg?	
Aanvullende informatie Ruimte voor eventueel eigen aanvullingen.	
Handtekening aanvrager namens sectie	Handtekening directielid voor akkoord

Bijlage: Uitgangspunten bij het maken van eigen leermiddelen

Het leermiddelenbeleid moet erop gericht zijn om de kwaliteit van het leren te bevorderen. Daarbij is de visie van het Nuborgh College, zoals die geformuleerd is in het Nuborgh-scenario, een vast kader. Dit geldt voor de lesmaterialen (methodes) die aangeschaft worden, maar ook voor de leermiddelen die door docenten worden ontwikkeld. Om een impuls te geven aan deze ontwikkeling wordt daar waar mogelijk het schrijven of arrangeren van eigen lesmateriaal gestimuleerd en gefaciliteerd, mits er een terugverdieneffect is doordat de kosten van het boekenpakket hierdoor verlaagd wordt.

Deze impuls beoogt de professionele ruimte voor de docent te vergroten door het eigenaarschap over de inhoud van de kernactiviteit (de lessen) te vergroten. Daarnaast kan het de aantrekkelijkheid van het beroep van leraar vergroten. Door de professionele ruimte op dit gebied te bevorderen zal ook de kwaliteit van de lessen toenemen. Daarmee levert het ook een bijdrage om het beoogde doel met betrekking tot de lessen (nog meer gevarieerde en boeiende lessen met een hoge leeropbrengst) te verwezenlijken.

In dit stuk zijn de kaders geformuleerd waarbinnen 'eigen' lesmateriaal kan worden ontwikkeld.

1. Nuborgh-scenario

Het lesmateriaal moet passen binnen de visie van de school. Dat betekent dat de verschillende aspecten uit het Nuborgh-scenario terug te vinden moeten zijn in het lesmateriaal. Grofweg is dat samen te vatten in de volgende vijf ankerpunten:

- Een leerling moet **actief en zelfstandig leren werken**.
- Een leerling leert **samenwerken** met anderen.
- **Kennis** wordt **in samenhang** aangebracht.
- De **lesstof** is op de **praktijk gericht**.
- In de les wordt gebruik gemaakt van **verschillende informatiebronnen** (bijvoorbeeld: Internet, de praktijk, de kennis van medeleerlingen, een krant of tijdschrift, de elektronische leeromgeving, een stageplek en uiteraard de kennis van de docent).

2. ICT-component

Het lesmateriaal moet ondersteund worden door ICT, op basis van de elektronische leeromgeving (ELO) van It's Learning. De keuze voor de ontwikkeling van ICT-ondersteund lesmateriaal stimuleert ook de tendens om het onderwijs meer te laten aansluiten bij de moderne levensstijl van de huidige digitale generatie. Het nodigt ook docenten uit om zich juist op het gebied van het ontwikkelen van digitaal lesmateriaal verder te bekwamen. Naast de inzet van de ELO is het gewenst om aandacht te besteden aan digitale toetsing (WinToets) en instructiepresentaties met behulp van het Smartbord.

3. Voorwaarden

Voor docenten en secties die gebruik maken van de regeling om zelf aanvullend lesmateriaal te maken gelden de volgende voorwaarden:

- De sectie staat als geheel achter de keuze om met zelf ontwikkeld materiaal te gaan werken (in plaats van met een werkboek en/of lesboek).
- De ontwikkelaars zorgen dat het ontwikkelde materiaal er goed en aantrekkelijk uitziet voor leerlingen en gebruikersvriendelijk is voor andere sectieleden.
- Het lesmateriaal moet aan het AAA-keurmerk voldoen: Actief, Actueel en Aanpasbaar.
- Een goede doorgaande leerlijn van onderbouw naar bovenbouw is een vereiste.
- Binnen de sectie wordt een waarborg voor de kwaliteit ingebouwd (i.h.k.v. kwaliteitszorg).
- De ontwikkelaar zorgt ervoor dat het verantwoordelijke lid van het management mee kan kijken.
- Het copyright van het ontwikkelde materiaal ligt bij de school zolang het materiaal intern gebruikt wordt. Wanneer het materiaal ook op andere scholen gebruikt gaat worden en er ontstaan hierdoor inkomsten, dan zijn die voor de school.
- Ook voor het 'eigen' ontwikkelde materiaal geldt een afschrijvingstermijn van vijf jaar.

Bijlage: Financiële richtlijnen t.b.v. het management

In principe moet het schrijven van 'eigen' lesmateriaal budgettair neutraal zijn voor tenminste drie jaar. Daarna moet het besparingen opleveren. Omdat voor het lesmateriaal een afschrijvingsperiode van vijf jaar wordt gehanteerd worden het vierde en vijfde jaar de terugverdieneffecten zichtbaar. De spreiding over drie jaar houdt in dat je met de ontwikkelkosten er boven kunt gaan zitten als de materialen in korter tijdsbestek worden geschreven. Verder hanteren we als uurloon de tarieven van de regeling spaarverlof (bijlage 6 CAO-VO) De tarieven per uur zijn in € :

LB 35

LC 40

LD 46

Rekenvoorbeeld

Stel de volgende uitgangspunten:

Een leermiddel (boek) kost € 40,- per jaar (kan huur zijn maar ook koop)

Het aantal leerlingen in een leerjaar is 80

De besparing door het boek niet meer aan te schaffen is:

3 jaar x € 40 x 80 = € 9600,-

Het aantal beschikbare ontwikkeluren voor de docent of groep docenten is:

€ 9600 : € 40 = 240 uur

De uren kunnen verdeeld worden over de ontwikkeljaren:

Bijvoorbeeld het eerste jaar 250 en het tweede jaar 80 voor bijvoorbeeld het bijstellen van het materiaal.

'Grote' vakken versus 'kleine' vakken

De bovenstaande rekenmethode heeft tot gevolg dat vakken die aan veel leerlingen worden aangeboden, bijvoorbeeld Nederlands en Engels, veel makkelijker kunnen ontwikkelen omdat er veel uren beschikbaar zijn dan kleinere (keuze)vakken. Om dat wat recht te trekken zou het goed zijn om bij 'grote' vakken onder het beschikbaar aantal uren te gaan zitten en bij 'kleine' vakken ruimer te faciliteren dan de berekening toelaat. Anders komen de kleinere vakken nooit aan eigen curriculumontwikkeling toe.

Aandachtspunten en vragen

- Het verdient aanbeveling om van tevoren duidelijk afspraken te maken over de vergoedingen over de gehele periode van drie jaar.
- De toekenning zou moeten plaatsvinden op basis van een projectplan. Minimum eisen?
- In verband met het opnemen in het formatieplan moet de vergoeding uiterlijk 1 mei bekend zijn
- Betaling vindt in de vorm van uren in het taakbeleid. Dit kan leiden tot lesvermindering. Bij hoge uitzondering zal de wtf worden uitgebreid.
- Hoe vindt de afstemming locatieoverstijgend plaats? Opmerking Jan Klein: Dit moet wel plaatsvinden. We houden vast aan het principe dat dezelfde jaarlagen in dezelfde sectoren gelijk leermateriaal moeten hebben.